

Bilag til f. t. l. vedr. Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber m.v. (Bind III)

Et område med et højt sikkerhedsniveau ved hjælp af et samarbejde om forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, bl.a. ved koordinerings- og samarbejdsforanstaltninger mellem politimyndigheder mf. samt ved gensidig anerkendelse.

Et område med let adgang til domstolene, navnlig på grundlag af et princip om gensidig anerkendelse af afgørelser i civilretlige sager.

Der er tale om en klarere, mere samlet beskrivelse af de mål, EU allerede i dag forfølger inden for samarbejdet om retlige og indre anliggender. Formuleringen om solidaritet mellem medlemslandene som grundlag for den fælles politik for asyl, indvandring og ydre grænsekontrol er ny. Det samme er fremhævelsen af, at den fælles politik skal være retfærdig over for tredjelandstatsborgere. Formuleringerne er ikke udtryk for nye mål eller betingelser, men snarere en bekræftelse af allerede gældende værdier.

Det samme gælder i forhold til princippet om gensidig anerkendelse, der som noget nyt traktatfæstes. Princippet, der både vil gælde inden for det strafferetlige og civilretlige område, skal udmøntes i konkrete retsakter. Allerede i dag har EU vedtaget flere regelsæt om gensidig anerkendelse, f.eks. om konkurs (civilret) og udlevering (strafferet).

Der indføres et nyt retsgrundlag med henblik på en objektiv og upartisk evalueringsmekanisme i forhold til medlemslandenes gennemførelse af EU's politikker inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, især for at fremme princippet om gensidig anerkendelse. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter underrettes om evalueringerne. Se TEUF art. 61C (art. 70).

Den gældende regel om, at samarbejdet om retlige og indre anliggender ikke er til hinder for, at medlemslandene kan udøve deres beføjelser med hensyn til opretholdelse af lov og orden og beskyttelse af den indre sikkerhed, videreføres uændret. Se TEUF art. 61E (art. 72). Som en nyskabelse indsættes en ny bestemmelse, TEUF art. 61F (art. 73), om medlemslandenes samarbejde og koordination af den nationale sikkerhed. Dette samarbejde vil foregå på mellemstatsligt grundlag, idet offentlig sikkerhed er medlemslandenes kompetence, som det også fremgår af TEU art. 3a, stk. 2 (art. 4, stk. 2).

Det gældende retsgrundlag i den nuværende EF-traktat om foranstaltninger med henblik på administrativt samarbejde mellem medlemslandene inden for grænsekontrol, asyl, indvandring, og civilret udvides til at omfatte hele området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Se TEUF art. 61G (art. 74).

I TEUF art. 61H (art. 75) indføres et nyt retsgrundlag for vedtagelsen efter den almindelige lovgivningsprocedure af en ramme for administrative indgreb mod kapitalbevægelser, f.eks. indefrysning, med henblik på at nå målene i TEUF art. 61 (art. 67) for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og lignende. Den pågældende ramme skal indeholde bestemmelser om retsgarantier for de omfattede.

Grænsekontrol, asyl og indvandring

Lissabon-traktatens ændringsbestemmelser om grænsekontrol, asyl og indvandring er i vid udstrækning en traktatmæssig tydeliggørelse af mål og planer, som Det Europæiske Råd allerede har udstukket inden for det gældende traktatgrundlags rammer. Der forekommer ikke væsentlige indholdsmæssige ændringer af selve politikområdet. Lissabon-traktaten medfører imidlertid en effektivisering af beslutningsprocessen og en vis styrkelse af domstolskontrollen.

Blandt de vigtigste overordnede ændringer er, at der indføres kvalificeret flertal i Rådet på alle spørgsmål, og at Europa-Parlamentet gøres til medlovgiver efter den almindelige lovgivningsprocedure i forbindelse med vedtagelse af al lovgivning inden for området. I dag gælder der fortsat enstemmighed for spørgsmål om lovlig indvandring. Endvidere er Europa-Parlamentet i dag ikke medlovgiver vedrørende udarbejdelsen af listen over visumpligtige og visumfri tredjelandstatsborgere samt ved vedtagelsen af foranstaltninger om en ensartet udformning af visa. Her skal Europa-Parlamentet i dag blot høres.

Desuden indføres der med Lissabon-traktaten almindelig domstolskontrol, hvor der i dag gælder visse særregler, bl.a. en begrænsning af nationale domstoles mulighed for forelæggelse af præjudicielle spørgsmål for EU-domstolen.

Det almindelige princip om solidaritet og rimelig ansvarsfordeling, herunder vedrørende de finansielle aspekter, som kan være af stor betydning inden for grænsekontrol, asyl og indvandring, er – som noget nyt – udtrykkeligt fremhævet i TEUF art. 63b (art. 80). Det bestemmes, at